

Valsts ieņēmumu
dienests

Metodiskais materiāls

Fizisko personu mantiskā stāvokļa deklarācijas aizpildīšanas kārtība

09.12.2022.

Saturs

1.	Kam ir jāiesniedz mantiskā stāvokļa deklarācija	3
2.	Mantiskā stāvokļa deklarācijas iesniegšanas datums, termiņi, veids un deklarācijas labošana	6
3.	Mantiskā stāvokļa deklarācijas aizpildīšanas kārtība	7
	Pielikums "Saistošie normatīvie akti"	18

1. Kam ir jāiesniedz mantiskā stāvokļa deklarācija

Mantiskā stāvokļa deklarāciju iesniedz Latvijas pilsonis, Latvijas nepilsonis vai ārvalstnieks (kuram ir izsniegta pastāvīgās uzturēšanās atļauja vai pastāvīgās uzturēšanās apliecība Latvijā), kurš kļūst par Latvijas rezidentu pēc 2011.gada 31.decembra un atbilst vismaz vienam no šādiem kritērijiem:

❖ Ārvalstīs īpašumā vai kopīpašumā ir nekustamais īpašums vai tā daļas, ieskaitot arī to nekustamo īpašumu vai tā daļas, uz kuru persona nav nostiprinājusi īpašuma tiesības attiecīgās valsts normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā
❖ Ir iegūts Latvijā nekustamais īpašums vai tā daļas, uz kuru vai kurām nav nostiprinātas īpašuma tiesības normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā un kura vai kuru kopējā iegādes vērtība pārsniedz 14 230 <i>euro</i> vai to ekvivalentu ārvalstu valūtā atbilstoši Latvijas Bankas noteiktajam valūtas kursam
❖ Ārvalstīs īpašumā vai kopīpašumā ir transportlīdzeklis (mehāniskais sauszemes vai ūdens) vai gaisa kuģis
❖ Īpašumā Latvijā ir kapitāla daļas, kuru kopējā iegādes vērtība pārsniedz 14 230 <i>euro</i> vai to ekvivalentu ārvalstu valūtā atbilstoši Latvijas Bankas noteiktajam valūtas kursam
❖ Īpašumā ārvalstīs ir kapitāla daļas
❖ Īpašumā Latvijā ir finanšu instrumenti, kuru kopējā iegādes vērtība pārsniedz 14 230 <i>euro</i> vai to ekvivalentu ārvalstu valūtā atbilstoši Latvijas Bankas noteiktajam valūtas kursam
❖ Ārvalstīs ir finanšu instrumenti
❖ Naudas (skaidras un bezskaidras naudas) uzkrājumu kopējā summa Latvijā un ārvalstīs vai tikai Latvijā, vai tikai ārvalstīs pārsniedz 14 230 <i>euro</i> vai to ekvivalentu ārvalstu valūtā atbilstoši Latvijas Bankas noteiktajam valūtas kursam
❖ Privātajos pensiju fondos vai dzīvības apdrošināšanas (ar uzkrāšanu) visu uzkrāto līdzekļu kopējā summa Latvijā vai ārvalstīs pārsniedz 14 230 <i>euro</i> vai to ekvivalentu ārvalstu valūtā atbilstoši Latvijas Bankas noteiktajam valūtas kursam
❖ Latvijā vai ārvalstīs ir neatmaksāti aizņēmumi (kredīti) vai citas parādsaistības, kuru kopējās summas neatmaksātā daļa pārsniedz 14 230 <i>euro</i> vai to ekvivalentu ārvalstu valūtā atbilstoši Latvijas Bankas noteiktajam valūtas kursam
❖ Persona Latvijā vai ārvalstīs ir izsniegusi aizdevumus vai tai ir citi prasījumi, kuru kopējās summas neatgūtā daļa pārsniedz 14 230 <i>euro</i> vai to ekvivalentu ārvalstu valūtā atbilstoši Latvijas Bankas noteiktajam valūtas kursam
❖ Īpašumā Latvijā vai ārvalstīs ir cits iepriekš neminēts īpašums (lieta vai lietu kopība), kura vērtība personas ieskatā pārsniedz 14 230 <i>euro</i> vai to ekvivalentu ārvalstu valūtā atbilstoši Latvijas Bankas noteiktajam valūtas kursam

MANTISKĀ STĀVOKĻA DEKLARĀCIJAS AIZPILDĪŠANAS KĀRTĪBA

- ❖ Persona ir patiesais labuma guvējs no citai personai piederošām vai pārvaldīšanā nodotām kapitāla daļām vai finanšu instrumentiem, ja šo īpašumu kopējā iegādes vērtība pārsniedz 14 230 *euro* vai to ekvivalentu ārvalstu valūtā atbilstoši Latvijas Bankas noteiktajam valūtas kursam

Terminu skaidrojums

1. Finanšu instrumenti.

Piemērojot likumu*, Latvijā un ārvalstīs īpašumā esošie finanšu instrumenti ir parāda vērtspapīri un ieguldījumu apliecības, kas nav iegrāmatotas finanšu instrumentu kontos un kuru emitents vai attiecībā uz ieguldījumu apliecībām ieguldījumu fondu pārvaldošā ieguldījumu pārvaldes sabiedrība ir reģistrēta Latvijā, kā arī personas finanšu instrumentu kontā Latvijā/ārvalstīs (Latvijā reģistrētā kredītiestādē vai brokeru sabiedrībā/pie ārvalstī reģistrēta finanšu instrumentu konta turētāja) iegrāmatotie parāda vērtspapīri un ieguldījumu apliecības neatkarīgi no to emitenta vai ieguldījumu pārvaldes sabiedrības reģistrācijas vietas.

Likumu piemēro attiecībā uz šādiem finanšu instrumentiem:

- ✓ parāda vērtspapīriem (piemēram, obligācijām);
- ✓ vērtspapīriem, kuros nostiprinātas tiesības iegādāties vai atsavināt pārvedamus vērtspapīrus vai kuri paredz norēķinus naudā;
- ✓ ieguldījumu fondu ieguldījumu apliecībām un citiem pārvedamiem vērtspapīriem, kas apliecina līdzdalību ieguldījumu fondos vai tiem pielīdzināmos kopējo ieguldījumu uzņēmumos;
- ✓ naudas tirgus instrumentiem.

2. Patiesais labuma guvējs.

Patiesais labuma guvējs ir fiziskā persona:

- ✓ kuras īpašumā vai tiešā vai netiešā kontrolē ir vismaz 25 procenti no komersanta pamatkapitāla vai balsstiesīgo akciju kopskaita vai kura citādā veidā kontrolē komersanta darbību;
- ✓ kurai tiešā vai netiešā veidā ir tiesības uz īpašumu vai kuras tiešā vai netiešā kontrolē ir vismaz 25 procenti no juridiska veidojuma, kas nav komersants. Par patieso labuma guvēju nodibinājumam uzskata personu vai personu grupu, kuras labā ir izveidots nodibinājums. Par patieso labuma guvēju politiskajai partijai, biedrībai un kooperatīvajai sabiedrībai uzskata attiecīgo politisko partiju, biedrību vai kooperatīvo sabiedrību;
- ✓ kuras labā vai interesēs nodibina darījuma attiecības;
- ✓ kuras labā vai interesēs veic atsevišķu darījumu, nenodibinot darījuma attiecības.

3. Nekustamais īpašums.

Nekustamais īpašums ir ķermeniskas lietas, kuras nevar pārvietot no vienas vietas uz otru, tās ārēji nebojājot, piemēram, zeme, ēkas, būves, jaunbūves.

* Fizisko personu mantiskā stāvokļa un nedeklarēto ienākumu deklarēšanas likums.

4. Kapitāla daļas.

Kapitāla daļas ir pajas, akcijas, ieguldījuma daļas, pamatkapitāla daļas un kapitāla vērtspapīri.

Piemērojot likumu, Latvijā un ārvalstīs īpašumā esošās kapitāla daļas ir kapitāla daļas, kas nav iegrāmatotas finanšu instrumentu kontos un kuru emitents ir reģistrēts Latvijā, kā arī personas finanšu instrumentu kontā Latvijā/ārvalstīs (Latvijā reģistrētā kredītiestādē vai brokeru sabiedrībā/pie ārvalstī reģistrēta finanšu instrumentu konta turētāja) iegrāmatotie kapitāla vērtspapīri (akcijas), pamatkapitāla daļas, pajas, ieguldījumu daļas neatkarīgi no to emitenta reģistrācijas vietas.

5. Iegādes vērtība.

Iegādes vērtība ir vērtība, kas atbilst faktiski veiktajai maksājuma summai par konkrēto īpašumu un šajā īpašumā veiktajai ieguldījumu summai:

- ✓ ja manta iegūta dāvinājuma ceļā, – dāvinājuma līgumā norādītā vērtība;
- ✓ ja manta iegūta mantojuma rezultātā, – mantojuma masā ietilpstošā konkrētās mantas vērtība;
- ✓ ja manta iegūta maiņas ceļā, – maiņas līgumā norādītā vērtība;
- ✓ ja īpašums ir izveidots, – īpašuma izveidošanas izmaksas;
- ✓ ja dāvinājuma vai mantojuma līgumā nav norādīta vērtība, – iegādes vērtība ir:
 - nekustamajam īpašumam – aktuālā kadastrālā vērtība;
 - citai mantai – mantas novērtējums naudas izteiksmē pēc nominālvērtības vai tirgus cenām;
- ✓ ja maiņas līgumā nav norādīta īpašuma vērtība, – par maiņas rezultātā iegūtā īpašuma vērtību uzskata tā īpašuma, kas tika mainīts, iegādes vērtību.

Ja nav iespējams noteikt īpašuma iegādes vērtību, tad, izvērtējot atbilstību likumā noteiktajiem kritērijiem, persona vērtē secīgi, par pamatu ņemot tirgus vērtību vai nominālvērtību vai jebkuru citu identificējamu un pārbaudāmu vērtību.

Lai noteiktu īpašuma, finanšu līdzekļu vai saistību kopējās iegādes vērtības vai kopējās summas ekvivalentu ārvalstu valūtā, izmanto [Latvijas Bankas](#) noteikto valūtas kursu dienā, kurā norāda ziņas mantiskā stāvokļa deklarācijā.

Ja īpašuma, finanšu līdzekļu vai saistību vērtība ir ārvalstu valūtā, kurai Eiropas Centrālā Banka npublicē *euro* atsauces kursu, izmanto pasaules finanšu tirgus atzīta finanšu informācijas sniedzēja periodiskajā izdevumā vai tā interneta resursā publicēto valūtas tirgus kursu attiecībā pret *euro*. Iesakām izmantot [Financial Times pasaules valūtu kursus](#) sk. *FT Guide to World Currencies*.

Mantiskā stāvokļa deklarācijas iesniegšanas pienākums nepilngadīgām personām

Deklarēšanas pienākumu tādu nepilngadīgo personu vietā, kuras atbilst kādam no minētajiem kritērijiem, arī attiecībā uz bērna brīvo mantu, kas izņemta no vecāku pārvaldības, ja bērns sasniedzis 16 gadu vecumu, izpilda vecāki vai aizbildņi.

MANTISKĀ STĀVOKĻA DEKLARĀCIJAS AIZPILDĪŠANAS KĀRTĪBA

Aizgādnībā esošu personu vietā deklarēšanas pienākumu izpilda aizgādņi. Ja bārenis vai bez vecāku gādības palicis bērns ievietots ārpusģimenes aprūpes iestādē, minēto pienākumu viņa vietā izpilda iestādes vadītājs. Ja bārenis vai bez vecāku gādības palicis bērns nodots audžuģimenē, minēto pienākumu viņa vietā izpilda bāriņtiesa. Rīcībnespējīgu personu vietā deklarēšanas pienākumu izpilda aizgādņi vai, ja personai aizgādnis nav iecelts, bāriņtiesa.

Mantiskā stāvokļa deklarācija nav jāiesniedz, ja personai pieder tikai tāds īpašums, kas reģistrēts:

- ❖ Valsts vienotajā datorizētajā zemesgrāmatā;
- ❖ Transportlīdzekļu un to vadītāju valsts reģistrā;
- ❖ Civilās aviācijas gaisa kuģu reģistrā;
- ❖ Traktortehnikas, tās piekabju un traktortehnikas vadītāju informatīvajā sistēmā;
- ❖ Integrētajā Latvijas kuģu datubāzē.

2. Mantiskā stāvokļa deklarācijas iesniegšanas datums, termiņi, veids un deklarācijas labošana

Persona, kura ir Latvijas pilsonis, Latvijas nepilsonis vai ārvalstnieks (kuram ir izsniegta pastāvīgās uzturēšanās atļauja vai pastāvīgās uzturēšanās apliecība Latvijā) un pēc 2011.gada 31.decembra plkst. 24.00 kļūst par Latvijas rezidentu, mantiskā stāvokļa deklarāciju iesniedz Valsts ieņēmumu dienestā tam gadam, kurā tā kļūst par Latvijas rezidentu, sekojošā gadā no 1.marta līdz 1.jūnijam.

1. piemērs

Persona – ārvalstnieks, kuram ir izsniegta pastāvīgās uzturēšanās atļauja, – kļūst par rezidentu 2019.gadā. Datums, pēc stāvokļa uz kuru norāda informāciju mantiskā stāvokļa deklarācijā, ir 2019.gada 31.decembra plkst. 24.00 pēc Latvija laika.

2. piemērs

Persona (nerezidents), kas kļūst par Latvijas rezidentu 2019.gadā, mantiskā stāvokļa deklarāciju iesniedz Valsts ieņēmumu dienestā no 2020.gada 1.marta līdz 2020.gada 1.jūnijam.

Personai ir tiesības triju mēnešu laikā pēc mantiskā stāvokļa deklarācijas iesniegšanas **precizēt** deklarācijā iekļautās ziņas, iesniedzot Valsts ieņēmumu dienestā jaunu deklarāciju.

3.piemērs

Ja mantiskā stāvokļa deklarācija ir iesniegta 2019.gada 28.martā, precizēt tajā iekļautās ziņas var līdz 2019.gada 28.jūnijam, iesniedzot Valsts ieņēmumu dienestā jaunu deklarāciju.

Mantiskā stāvokļa deklarāciju var iesniegt Valsts ieņēmumu dienestā:

- ❖ personiski jebkurā klientu apkalpošanas centrā;
- ❖ izmantojot Elektroniskās deklarēšanas sistēmu (turpmāk – EDS);
- ❖ parakstītu ar drošu elektronisko parakstu nosūtot uz e-pasta adresi vid@vid.gov.lv;
- ❖ nosūtot pa pastu.

Mantiskā stāvokļa deklarācijas iesniegšanai, izmantojot EDS, sadaļā "Dokumenti" izvēlas sadaļu "Citi" – "Visi dokumenti" – ["Mantiskā stāvokļa deklarācija"](#).

3. Mantiskā stāvokļa deklarācijas aizpildīšanas kārtība

Mantiskā stāvokļa deklarācijai ir trīs daļas:

1. Īpašumi

2. Finanšu līdzekļi un saistības ienākumi

3. Iepriekš nedeklarētie ar iedzīvotāju ienākuma nodokli apliekamie ienākumi

Aizpildot mantiskā stāvokļa deklarāciju, iegādes vērtības norāda *euro*. Ja iegādes vērtība nepārsniedz 1 430 *euro*, mantiskā stāvokļa deklarācijā informāciju var nesniegt.

I daļas "Īpašumi" aizpildīšanas kārtība

1.punkts. *"Ārvalstīs īpašumā vai kopīpašumā esošais nekustamais īpašums vai tā daļas, ieskaitot arī to nekustamo īpašumu vai tā daļas, īpašuma tiesības uz kuru nav nostiprinātas attiecīgās ārvalsts normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā"* norāda ārvalstīs esošu nekustamo īpašumu neatkarīgi no tā vērtības.

MANTISKĀ STĀVOKĻA DEKLARĀCIJAS AIZPILDĪŠANAS KĀRTĪBA

2.punkts. "Latvijā īpašumā vai kopīpašumā esošais nekustamais īpašums un tā daļas, īpašuma tiesības uz kurām nav nostiprinātas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā" norāda Latvijā esošu nekustamo īpašumu, īpašumus vai tā daļas, uz kuriem nav nostiprinātas īpašuma tiesības zemesgrāmatā, ja to kopējā iegādes vērtība pārsniedz 14 230 euro vai to ekvivalentu ārvalstu valūtā atbilstoši Latvijas Bankas noteiktajam valūtas kursam.

4. piemērs

Mantojuma rezultātā persona ir ieguvusi vienpadsmit zemes gabalus. To kopējā mantojuma apliecībā norādītā vērtība ir 10 050 euro, katra atsevišķā zemes gabala vērtība nepārsniedz 1 430 euro. Persona īpašuma tiesības nav nostiprinājusi zemesgrāmatā. Mantiskā stāvokļa deklarācijā informāciju norāda šādi:

Nekustamā īpašuma veids	Nekustamā īpašuma iegādes vērtība	Valūta	Nekustamā īpašuma adrese	Vai nekustams īpašums ir īpašumā vai kopīpašumā	Ja nekustamais īpašums ir kopīpašumā, ziņas par līdzīpašnieku*
Kopā:	10 050	EUR			
Tai skaitā informācija par tādu nekustamo īpašumu vai tā daļu, kura iegādes vērtība pārsniedz 1 430 euro vai to ekvivalentu ārvalstu valūtā					

5. piemērs

Persona uz pirkuma līguma pamata ir iegādājusies dzīvokli Rīgā, Ogres ielā X. Pirkuma līgumā norādītā un faktiski samaksātā summa ir 33 108 USD (vērtība euro pēc Latvijas Bankas noteiktā kursa ir $1,122 \times 33\,108 = 37\,147,18$). Persona ir iegādājusies arī zemes gabalu Balvos, Zaļajā ielā XX, 900 m² platībā, kura iegādes vērtība ir 900 euro. Īpašuma tiesības uz šiem īpašumiem nav nostiprinātas zemesgrāmatā.

Kopējā šo nekustamo īpašumu vērtība ir 38 047,18 euro (37 147,18 + 900). Mantiskā stāvokļa deklarācijā informāciju norāda šādi:

Nekustamā īpašuma veids	Nekustamā īpašuma iegādes vērtība	Valūta	Nekustamā īpašuma adrese	Vai nekustams īpašums ir īpašumā vai kopīpašumā	Ja nekustamais īpašums ir kopīpašumā, ziņas par līdzīpašnieku*
Kopā:	38 047,18	EUR			
Tai skaitā informācija par tādu nekustamo īpašumu vai tā daļu, kura iegādes vērtība pārsniedz 1 430 euro vai to ekvivalentu ārvalstu valūtā					

6. piemērs

Persona uz pirkuma līguma pamata ir iegādājusies dzīvokli Rīgā, Mārkalnes ielā XX. Pirkuma līgumā norādītā un faktiski samaksātā summa ir 44 109 GBP (vērtība euro pēc Latvijas Bankas noteiktā kursa ir $0,735 \times 44\,109 = 59\,979,60$). Personai pieder arī zemes gabals Inčukalna pagastā 2,84 ha platībā, kuru tā ir mantojusi. Mantojuma apliecībā nav norādīta īpašuma vērtība, tāpēc, nosakot, vai atbilst likumā noteiktajam

MANTISKĀ STĀVOKĻA DEKLARĀCIJAS AIZPILDĪŠANAS KĀRTĪBA

kritērijam, izmanto aktuālo kadastrālo vērtību. Aktuālā kadastrālā vērtība ir 10 300 euro. Īpašuma tiesības uz abiem šiem īpašumiem nav nostiprinātas zemesgrāmatā. Kopējā nekustamo īpašumu vērtība ir 70 279,60 euro (59 979,60 + 10 300). Mantiskā stāvokļa deklarācijā informāciju norāda šādi:

Nekustamā īpašuma veids	Nekustamā īpašuma iegādes vērtība	Valūta	Nekustamā īpašuma adrese	Vai nekustams īpašums ir īpašumā vai kopīpašumā	Ja nekustamais īpašums ir kopīpašumā, ziņas par līdzīpašnieku*
Kopā:	70 279,60	EUR			
Tai skaitā informācija par tādu nekustamo īpašumu vai tā daļu, kura iegādes vērtība pārsniedz 1 430 euro vai to ekvivalentu ārvalstu valūtā					
Dzīvoklis	44 109	GBP	Rīga, Mārkalnes iela XX	Nav	
Zeme	10 300	EUR	Inčukalna pagasts	Nav	

7. piemērs

Personai īpašumā ir zemes gabals 0,70 ha platībā Kocēnu novadā, Zilākalna pagastā. Zemes gabals ir reģistrēts zemesgrāmatā, un uz šī zemes gabala ir uzsākta būvniecība, pasūtīts projekts un saņemta būvatļauja. Ēka nav pabeigta, nav nodota ekspluatācijā un nav reģistrēta zemesgrāmatā. Kopējā ieguldījumu summa saistībā ar ēkas būvniecību ir 60 000 euro. Ēku par ģimenes kopējiem līdzekļiem būvē zemes īpašnieks kopā ar sievu. Laulības līgums nav noslēgts. Tā kā zeme ar ēku veido nekustamā īpašuma kopību un jaunbūves vērtība pārsniedz 14 230 euro, mantiskā stāvokļa deklarāciju aizpilda persona, uz kuras vārda zemesgrāmatā ir reģistrēta zeme, mantiskā stāvokļa deklarācijā informāciju par nekustamo īpašumu norādot šādi:

Nekustamā īpašuma veids	Nekustamā īpašuma iegādes vērtība	Valūta	Nekustamā īpašuma adrese	Vai nekustams īpašums ir īpašumā vai kopīpašumā	Ja nekustamais īpašums ir kopīpašumā, ziņas par līdzīpašnieku*
Kopā:	60 000	EUR			
Tai skaitā informācija par tādu nekustamo īpašumu vai tā daļu, kura iegādes vērtība pārsniedz 1 430 euro vai to ekvivalentu ārvalstu valūtā					
Jaunbūve	60 000	EUR	Kocēnu novada Zilākalna pagasts		

8. piemērs

Persona ir iegādājusies nekustamo īpašumu, ko veido zeme un ēka. Nekustamais īpašums ir reģistrēts zemesgrāmatā. Ēka ir nojaukta, uz zemes ir sākta būvniecība, jaunbūve nav reģistrēta zemesgrāmatā. Jaunbūves izveidošanas izmaksas ir 30 000 euro. Tā kā jaunbūve nav reģistrēta zemesgrāmatā, turklāt tās izveidošanas vērtība pārsniedz 14 230 euro, personai ir pienākums iesniegt mantiskā stāvokļa deklarāciju, informāciju norādot šādi:

Nekustamā īpašuma veids	Nekustamā īpašuma iegādes vērtība	Valūta	Nekustamā īpašuma adrese	Vai nekustams īpašums ir īpašumā vai kopīpašumā	Ja nekustamais īpašums ir kopīpašumā, ziņas par līdzīpašnieku*
Kopā:	30 000	EUR			
Tai skaitā informācija par tādu nekustamo īpašumu vai tā daļu, kura iegādes vērtība pārsniedz 1 430 latus vai to ekvivalentu ārvalstu valūtā					
Jaunbūve	30 000	EUR		Nav	

MANTISKĀ STĀVOKĻA DEKLARĀCIJAS AIZPILDĪŠANAS KĀRTĪBA

3.punkts. "Ārvalstīs īpašumā vai kopīpašumā esošais transportlīdzeklis (mehāniskais sauszemes vai ūdens transportlīdzeklis) un gaisa kuģis" norāda ārvalstīs īpašumā vai kopīpašumā esošos transportlīdzekļus (mehāniskos sauszemes vai ūdens transportlīdzekļus) un gaisa kuģus neatkarīgi no to vērtības.

Par ārvalstīs esošu transportlīdzekli uzskata tādu transportlīdzekli, kurš reģistrēts transportlīdzekļu reģistrā, civilās aviācijas gaisa kuģu reģistrā, kuģu reģistrā ārvalstīs vai neatbilst kritērijiem, kas nosaka reģistrācijas nepieciešamību, bet atrodas ārvalstīs.

9. piemērs

Personai īpašumā ir vieglais automobilis Mercedes Benz 270 C, kurš ir reģistrēts Transportlīdzekļu un to vadītāju valsts reģistrā Vācijā.

Transportlīdzekļa veids	Transportlīdzekļa marka	Transportlīdzekļa izlaides gads*	Transportlīdzekļa reģistrācijas gads*	Transportlīdzekļa reģistrācijas numurs*
Vieglais automobilis	Mercedes Benz 270 C	2007		

4.punkts. "Latvijā īpašumā esošās kapitāla daļas (piemēram, kapitāla vērtspapīri, pamatkapitāla daļas, ieguldījuma daļas, pajas, akcijas)" norāda Latvijā īpašumā esošās kapitāla daļas (kapitāla vērtspapīrus (akcijas), pamatkapitāla daļas, pajas, ieguldījumu daļas), kuru kopējā iegādes vērtība pārsniedz 14 230 euro vai to ekvivalentu ārvalstu valūtā atbilstoši Latvijas Bankas noteiktajam valūtas kursam un kuras:

- ✓ nav iegrāmatotas finanšu instrumentu kontos un kuru emitents ir reģistrēts Latvijā;
- ✓ ir iegrāmatotas personas finanšu instrumentu kontā Latvijā (Latvijā reģistrētā kredītiestādē vai brokeru sabiedrībā) neatkarīgi no to emitenta reģistrācijas vietas.

Deklarācijā norāda informāciju par kapitāla daļām, kuru iegādes vērtība pārsniedz 1 430 euro vai to ekvivalentu ārvalstu valūtā atbilstoši Latvijas Bankas noteiktajam valūtas kursam.

10. piemērs

Personai pieder SIA "Āmulītis" 100 kapitāla daļas. Persona ir SIA "Āmulītis" vienīgā dibinātāja un īpašniece. Sabiedrības pamatkapitāls ir 2 845 euro. Papildus minētajam persona ir iegādājusies SIA "XXX" 1000 kapitāla daļas par 128 058,46 euro. SIA "XXX" 1000 kapitāla daļu nominālvērtība ir 9 960,10 euro.

Tā kā personas īpašumā ir kapitāla daļas, kuru kopējā iegādes vērtība ir 130 903,46 euro (2 845 + 128 058,46) un tā pārsniedz 14 230 euro, persona atbilst likumā noteiktajam kritērijam, ievērojot kuru tai ir pienākums iesniegt mantiskā stāvokļa deklarāciju, informāciju norādot šādi:

MANTISKĀ STĀVOKĻA DEKLARĀCIJAS AIZPILDĪŠANAS KĀRTĪBA

Kapitāla daļu veids	Kapitāla daļu skaits	Kapitāla daļu iegādes vērtība	Valūta	Persona, kuras kapitālā izdarīts ieguldījums		
				nosaukums	reģistrācijas numurs*	juridiskā adrese*
Kopā		130 903,46	EUR			
Tai skaitā informācija par personas, kuras kapitālā izdarīts ieguldījums, kapitāla daļām, kuru iegādes vērtība pārsniedz 1 430 euro vai to ekvivalentu ārvalstu valūtā						
Kapitāla daļas	200	2 845	EUR	SIA "Āmulītis"	XXXXXXXX	Sesku iela XX
Kapitāla daļas	1000	128 058,46	EUR	SIA "XXX"	XWWWWW	Talsu iela XX

11. piemērs

Persona ir SIA "Voldiņš" dibinātāja un vienīgā īpašniece, sabiedrības pamatkapitāls ir 2 845 euro. Persona neatbilst likumā noteiktajam kritērijam, ievērojot kuru tai ir pienākums iesniegt mantiskā stāvokļa deklarāciju. Ja persona atbilst arī citiem likumā noteiktajiem kritērijiem, mantiskā stāvokļa deklarācijā informāciju par tai piederošām kapitāla daļām tā var neuzrādīt.

5.punkts. "Ārvalstīs īpašumā esošās kapitāla daļas (piemēram, kapitāla vērtspapīri, pamatkapitāla daļas, ieguldījuma daļas, pajas, akcijas)" norāda ārvalstīs īpašumā esošās kapitāla daļas (kapitāla vērtspapīrus (akcijas), pamatkapitāla daļas, pajas, ieguldījumu daļas), kuras:

- ✓ nav iegrāmatotas finanšu instrumentu kontos un kuru emitents ir reģistrēts ārvalstīs;
- ✓ ir iegrāmatotas personas finanšu instrumentu kontā ārvalstī (ārvalstī reģistrētā kredītiestādē vai brokeru sabiedrībā) neatkarīgi no to emitenta reģistrācijas vietas.

12. piemērs

Persona ir iegādājusies OOO "Morskoj putj" 100 kapitāldaļas par 80 000 USD. Tā kā personas īpašumā ir ārvalstīs reģistrētas sabiedrības kapitāla daļas, tai ir pienākums iesniegt mantiskā stāvokļa deklarāciju, informāciju norādot šādi:

Veids	Kapitāla daļu skaits	Kapitāla daļu iegādes vērtība	Valūta	Persona, kuras kapitālā izdarīts ieguldījums		
				nosaukums	reģistrācijas numurs*	juridiskā adrese*
Kapitāla daļas	100	80 000	USD	OOO "Morskoj putj"	bbbbbbb	Penza, Gorkija X

6.punkts. "Latvijā īpašumā esošie finanšu instrumenti" norāda Latvijā īpašumā esošos finanšu instrumentus (parāda vērtspapīrus un ieguldījumu fondu apliecības), ja to kopējā iegādes vērtība pārsniedz 14 230 euro vai to ekvivalentu ārvalstu valūtā atbilstoši Latvijas Bankas noteiktajam valūtas kursam:

- ✓ kuri nav iegrāmatoti finanšu instrumentu kontos un kuru emitents vai attiecībā uz ieguldījumu apliecībām ieguldījumu fondu pārvaldošā ieguldījumu pārvaldes sabiedrība ir reģistrēta Latvijā;

MANTISKĀ STĀVOKĻA DEKLARĀCIJAS AIZPILDĪŠANAS KĀRTĪBA

- ✓ personas finanšu instrumentu kontā Latvijā (Latvijā reģistrētā kredītiestādē vai brokeru sabiedrībā) iegrāmatotos parāda vērtspapīrus un ieguldījumu apliecības neatkarīgi no to emitenta vai ieguldījumu pārvaldes sabiedrības reģistrācijas vietas.

Mantiskā stāvokļa deklarācijas 6.punktā nenorāda akcijas un atvasinātos finanšu instrumentus.

13. piemērs

Personai īpašumā ir 2 050 ieguldījumu fonda "Franklin Templeton Investments Fund" ieguldījumu apliecības, kuru iegādes vērtība ir 22 037,50 euro. Ieguldījumu fonda "Franklin Templeton Investments Fund" ieguldījumu apliecības ir iegrāmatotas personas finanšu instrumentu kontā AS "Swedbank". Tā kā minētā ieguldījumu fonda apliecības ir iegrāmatotas personas finanšu instrumentu kontā Latvijā, tās uzskata par finanšu instrumentiem Latvijā. Mantiskā stāvokļa deklarācijā informāciju persona norāda šādi:

Veids	Finanšu instrumentu skaits	Finanšu instrumentu iegādes vērtība	Valūta	Persona, kas izlaidusi finanšu instrumentus		
				nosaukums	reģistrācijas numurs*	juridiskā adrese*
Kopā		22 037,50	EUR			
Tai skaitā informācija par personas, kura izlaidusi finanšu instrumentus, finanšu instrumentiem, kuru iegādes vērtība pārsniedz 1 430 euro vai to ekvivalentu ārvalstu valūtā						
Ieguldījumu fonda apliecība	2 050	22 037,50	EUR	Franklin Templeton Investments Fund		

7.punkts. "Ārvalstīs īpašumā esošie finanšu instrumenti" norāda ārvalstīs īpašumā esošos finanšu instrumentus (parāda vērtspapīrus un ieguldījumu fondu apliecības):

- ✓ kuri nav iegrāmatoti finanšu instrumentu kontos un kuru emitents vai attiecībā uz ieguldījumu apliecībām ieguldījumu fondu pārvaldošā ieguldījumu pārvaldes sabiedrība ir reģistrēta ārvalstī;
- ✓ personas finanšu instrumentu kontā ārvalstī (ārvalstī reģistrētā kredītiestādē vai brokeru sabiedrībā) iegrāmatotos parāda vērtspapīrus un ieguldījumu apliecības neatkarīgi no to emitenta vai ieguldījumu pārvaldes sabiedrības reģistrācijas vietas.

Mantiskā stāvokļa deklarācijas 7.punktā nenorāda akcijas un atvasinātos finanšu instrumentus.

MANTISKĀ STĀVOKĻA DEKLARĀCIJAS AIZPILDĪŠANAS KĀRTĪBA

14. piemērs

Personai īpašumā ir 1 050 ieguldījumu fonda "Franklin Global Growth Fund" apliecības, un vienas apliecības iegādes cena ir 10,25 euro. Kopējā iegādes vērtība ir 10 762,50 euro. Minētās ieguldījumu fonda apliecības ir iegrāmatotas personas finanšu instrumentu kontā ārvalstī (pie ārvalstī reģistrēta finanšu instrumentu konta turētāja). Tā kā personas īpašumā ir ārvalstīs reģistrētas ieguldījumu pārvaldes sabiedrības emitētas ieguldījumu fondu ieguldījumu apliecības, kas ir iegrāmatotas finanšu instrumentu kontā ārvalstī, tās uzskata par finanšu instrumentu ārvalstīs, un personai ir pienākums iesniegt mantiskā stāvokļa deklarāciju, informāciju norādot šādi:

Veids	Finanšu instrumentu skaits	Finanšu instrumentu iegādes vērtība	Valūta	Persona, kas izlaidusi finanšu instrumentus		
				nosaukums	reģistrācijas numurs*	juridiskā adrese*
Ieguldījumu fondu apliecība	1 050	10 762,50	EUR	Franklin Global Growth Fund		

8.punkts "Īpašums (lieta vai lietu kopība), kas nav minēts mantiskā stāvokļa deklarācijas 1., 2., 3., 4., 5., 6. un 7.punktā un 9., 10., 11., 12. un 13.punktā" norāda personai Latvijā vai ārvalstīs piederošu īpašumu, kas nav minēts citos deklarācijas punktos, ja tā vērtība personas ieskatā pārsniedz 14 230 euro vai to ekvivalentu ārvalstu valūtā atbilstoši Latvijas Bankas noteiktajam valūtas kursam.

Minētais **īpašums ir īpašums**, kuru veido:

- ✓ **viena lieta**, kuras vērtība pārsniedz 14 230 euro vai to ekvivalentu ārvalstu valūtā atbilstoši Latvijas Bankas noteiktajam valūtas kursam;
- ✓ **lietu kopums**, kas tiesiskā ziņā var tikt atzīts par vienību jeb vienu pašu lietu, kuru kopējā vērtība pārsniedz 14 230 euro vai to ekvivalentu ārvalstu valūtā atbilstoši Latvijas Bankas noteiktajam valūtas kursam. Piemēram, antikvāri, mākslas un kolekcijas priekšmeti, dārgmetālu suverēni, zirgu ganāmpulks, gleznu kolekcija u.c.

Ja īpašumu, kura vērtība pārsniedz 14 230 euro, veido lietu kopība, mantiskā stāvokļa deklarācijā atsevišķu informāciju par lietām, kuras veido šo īpašumu, nesniedz arī tad, ja šajā lietu kopībā ir kāda lieta, kuras vērtība ir virs 14 230 euro.

15.piemērs

Personai īpašumā ir gleznu kolekcija (deviņas gleznas), kuras kopējā vērtība personas ieskatā ir 80 000 euro. Atsevišķu šajā kolekcijā esošo gleznu vērtība ir virs 14 230 euro. Mantiskā stāvokļa deklarācijā informāciju norāda šādi:

Īpašuma veids	Raksturīgākās pazīmes (īpašības, daudzums)	Iegādes vērtība pēc personas ieskatiem	Valūta
Kopā:		80 000	EUR
Tai skaitā informācija par īpašumu (lietu vai lietu kopību), kura iegādes vērtība pārsniedz 14 230 euro vai to ekvivalentu ārvalstu valūtā			
Gleznu kolekcija	9 gleznas	80 000	EUR

MANTISKĀ STĀVOKĻA DEKLARĀCIJAS AIZPILDĪŠANAS KĀRTĪBA

16.piemērs

Personas īpašumā ir porcelāna olu kolekcija (sešas olas), kuru cena tirgū svārstās no 12 499 USD līdz 14 900 USD, piespraude ar safīriem un briljantiem, kuras vērtība ir 30 000 GBP (vērtība euro pēc Latvijas Bankas noteiktā kursa ir $0,78 \times 30\,000 = 38\,515,86$), un ēdamistabas iekārta (galds un 12 krēsli), kuras vērtība ir 20 000 euro. Persona, nosakot atbilstību likumā noteiktajam kritērijam, porcelāna olu kolekcijas novērtēšanā izmanto lielāko vērtību 14 900 USD (vērtība euro pēc Latvijas Bankas noteiktā kursa ir $1,21 \times 14\,900 \times 6 = 73\,634,82$). Kopējā vērtība ir 132 150,68 euro ($20\,000 + 73\,634,82 + 38\,515,86$). Persona mantiskā stāvokļa deklarācijā informāciju norāda šādi:

Īpašuma veids	Raksturīgākās pazīmes (īpašības, daudzums)	Iegādes vērtība pēc personas ieskatiem	Valūta
Kopā:		132 150,68	EUR
Tai skaitā informācija par īpašumu (lietu vai lietu kopību), kura iegādes vērtība pārsniedz 14 230 euro vai to ekvivalentu ārvalstu valūtā			
Porcelāna olu kolekcija	6 priekšmeti (Krievijas imperatora porcelāna rūpnīcas izstrādājumi)	89 400	USD
Ēdamistabas iekārta	Galds un 12 krēsli	20 000	EUR
Piespraude	1 gab. ar safīriem un briljantiem	30 000	GBP

17.piemērs

Personai īpašumā ir 20 zelta stieņi (20,00 g), zelta stieņu kopējā iegādes vērtība ir 17 207,19 euro. Tā kā to vērtība pārsniedz 14 230 euro, persona mantiskā stāvokļa deklarācijā informāciju norāda šādi:

Īpašuma veids	Raksturīgākās pazīmes (īpašības, daudzums)	Iegādes vērtība pēc personas ieskatiem	Valūta
Kopā:		12 093,21	LVL
Tai skaitā informācija par īpašumu (lietu vai lietu kopību), kura iegādes vērtība pārsniedz 14 230 euro vai to ekvivalentu ārvalstu valūtā			
Ieguldījumu zelts	20 zelta stieņi	17 207,19	EUR

18.piemērs

Personas īpašumā ir automobīlis Bentley, kura iegādes vērtība ir 213 141 euro. Ja automobīlis ir reģistrēts Transportlīdzekļu un to vadītāju valsts reģistrā, mantiskā stāvokļa deklarācijas 8.punktā informāciju nenorāda.

II daļas "Finanšu līdzekļi un saistības" aizpildīšanas kārtība

9.punkts. "Naudas (skaidras un bezskaidras naudas) uzkrājumi" norāda personas naudas uzkrājumus Latvijā un ārvalstīs gan skaidrā naudā, gan bezskaidrā naudā, ja to kopējā summa pārsniedz 14 230 euro vai to ekvivalentu ārvalstu valūtā atbilstoši Latvijas Bankas noteiktajam valūtas kursam.

Mantiskā stāvokļa deklarācijā **par bezskaidras naudas uzkrājumu norāda:**

- ✓ uzkrājumu summu;
- ✓ valūtu;

MANTISKĀ STĀVOKĻA DEKLARĀCIJAS AIZPILDĪŠANAS KĀRTĪBA

- ✓ kredītiestādes, krājaizdevu sabiedrības vai pasta norēķinu sistēmas vai citas finanšu institūcijas nosaukumu;
- ✓ ja tāda informācija ir, – reģistrācijas numuru un juridisko adresi.

Mantiskā stāvokļa deklarācijā **par skaidras naudas uzkrājumu norāda:**

- ✓ uzkrājumu summu;
- ✓ valūtu.

19.piemērs

Personas īpašumā ir skaidras naudas uzkrājumi 3 000 euro un bezskaidras naudas uzkrājumi (depozīts AS "Swedbank") 13 000 euro. Kopējā naudas uzkrājumu summa ir 16 000 euro.

Tā kā kopējā naudas uzkrājumu summa pārsniedz 14 230 euro, personai ir pienākums iesniegt Valsts ieņēmumu dienestā mantiskā stāvokļa deklarāciju, informāciju norādot šādi:

Uzkrājumu summa	Valūta	Kredītiestāde, krājaizdevu sabiedrības, pasta norēķinu sistēma vai citas finanšu institūcijas		
		nosaukums	reģistrācijas numurs*	juridiskā adrese*
16 000	EUR	AS "Swedbank"	40003074764	Balasta dambis 1A, Rīga
3 000	EUR			

20.piemērs

Persona uz sava bērna vārda ir atvērusi AS "Swedbank" pilngadības krājkontu, no kura bērns varēs izņemt uzkrātos līdzekļus, sasniedzot 18 gadu vecumu. Naudas uzkrājumu kopējā summa ir 20 000 euro.

Tā kā kopējā naudas uzkrājumu summa pārsniedz 14 230 euro, personai par bērnu ir pienākums iesniegt Valsts ieņēmumu dienestā mantiskā stāvokļa deklarāciju, informāciju norādot šādi:

Uzkrājumu summa	Valūta	Kredītiestāde, krājaizdevu sabiedrības, pasta norēķinu sistēma vai citas finanšu institūcijas		
		nosaukums	reģistrācijas numurs*	juridiskā adrese*
20 000	EUR	AS "Swedbank"	40003074764	Balasta dambis 1A, Rīga

10.punkts. "Uzkrājumi privātajos pensiju fondos vai dzīvības apdrošināšanā (ar līdzekļu uzkrāšanu)" norāda informāciju, ja personai visu uzkrāto līdzekļu kopējā summa Latvijā vai ārvalstīs privātajos pensiju fondos vai dzīvības apdrošināšanā (ar līdzekļu uzkrāšanu) pārsniedz 14 230 euro vai to ekvivalentu ārvalstu valūtā atbilstoši Latvijas Bankas noteiktajam valūtas kursam

Par uzkrājumu, kura apmērs konkrētā fondā vai dzīvības apdrošināšanā nepārsniedz **1 430 euro**, mantiskā stāvokļa deklarācijā informāciju var nenorādīt.

11.punkts. "Latvijā vai ārvalstīs neatmaksātie aizņēmumi (kredīti) un citas parādsaistības" norāda informāciju, ja personai Latvijā vai ārvalstīs ir neatmaksāti aizņēmumi vai citas parādsaistības, kuru kopējā neatmaksātā daļa pārsniedz 14 230 euro vai to ekvivalentu ārvalstu valūtā atbilstoši Latvijas Bankas noteiktajam valūtas kursam.

MANTISKĀ STĀVOKĻA DEKLARĀCIJAS AIZPILDĪŠANAS KĀRTĪBA

Par parādsaistībām un personu, ja parādsaistības apmērs konkrētai personai nepārsniedz **1 430 euro**, mantiskā stāvokļa deklarācijā informāciju var nenorādīt.

21.piemērs

Personai AS "SEB banka" ir hipotekārais kredīts, kura neatmaksātā daļa ir 15 000 euro. Tā kā parādsaistību neatmaksātā summa pārsniedz 14 230 euro, personai ir pienākums iesniegt Valsts ieņēmumu dienestā mantiskā stāvokļa deklarāciju, informāciju norādot šādi:

Kopējās summas neatmaksātā daļa	Valūta	Aizņēmuma izsniedzēja		
		nosaukums vai vārds, uzvārds	reģistrācijas numurs* vai personas kods, ja tāda nav, – nodokļa maksātāja reģistrācijas numurs vai cita personu identificējošā informācija	juridiskā adrese*
15 000	EUR	Kopā		
Tai skaitā informācija par aizņēmuma izsniedzēju, kuram neatmaksātā kopējās summas daļa pārsniedz 1 430 euro vai to ekvivalentu ārvalstu valūtā				
15 000	EUR	AS "SEB banka"	40003151743	Meistaru iela 1, Valdlauči, Ķekavas pagasts, Ķekavas novads

12.punkts. "Latvijā vai ārvalstīs izsniegtie aizdevumi un citi prasījumi" norāda personas naudas aizdevumus un citus prasījumus, kuru kopējā neatgūtā daļa pārsniedz 14 230 euro vai to ekvivalentu ārvalstu valūtā atbilstoši Latvijas Bankas noteiktajam valūtas kursam.

22.piemērs

Persona ar citu fizisko personu ir noslēgusi pirkuma – pārdevuma līgumu par nekustamā īpašuma pārdošanu par 300 000 euro. Līguma nosacījumi paredz samaksu par pirkumu veikt piecu gadu laikā. Nekustamais īpašums zemesgrāmatā ir reģistrēts uz pircēja vārda. Kopējā neatgūtā aizdevuma daļa ir 150 000 euro. Tā kā prasījuma kopējā neatgūtā summa pārsniedz 14 230 euro, personai ir pienākums iesniegt Valsts ieņēmumu dienestā mantiskā stāvokļa deklarāciju, informāciju norādot šādi:

Kopējās summas neatgūtā daļa	Valūta	Aizdevuma saņēmējs		
		nosaukums vai vārds, uzvārds	reģistrācijas numurs* vai personas kods, ja tāda nav, – nodokļa maksātāja reģistrācijas numurs vai cita personu identificējošā informācija	juridiskā adrese*
150 000	EUR	Kopā		
Tai skaitā informācija par aizdevuma saņēmēju, no kura neatgūtā kopējās summas daļa pārsniedz 1 430 euro vai to ekvivalentu ārvalstu valūtā				
150 000	EUR	Jānis Bērziņš	140258-pppppp	

13.punkts. "Līgumi starp patiesā labuma guvēju un personu, kurai pieder vai kura pārvalda Fizisko personu mantiskā stāvokļa un nedeklarēto ienākumu deklarēšanas likuma 3.panta pirmās daļas 4., 5., 6. un 7.punktā minēto īpašumu" norāda informāciju, ja persona ir patiesais labuma guvējs Noziedzīgi iegūtu

MANTISKĀ STĀVOKĻA DEKLARĀCIJAS AIZPILDĪŠANAS KĀRTĪBA

līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas likuma izpratnē no citai personai piederoša vai pārvaldīšanā nodotām kapitāla daļām vai finanšu instrumentiem, ja šo īpašumu kopējā iegādes vērtība pārsniedz 14 230 *euro* vai to ekvivalentu ārvalstu valūtā atbilstoši Latvijas Bankas noteiktajam valūtas kursam dienā, kurā norāda ziņas mantiskā stāvokļa deklarācijā.

Par līgumiem, kur līguma priekšmeta vērtība nepārsniedz 1 430 *euro*, mantiskā stāvokļa deklarācijā informāciju var nesniegt.

III daļas "Iepriekš nedeklarētie ar iedzīvotāju ienākuma nodokli apliekamie ienākumi" aizpildīšanas kārtība

15.punkts. **"Papildu informācija, kas, pēc personas ieskatiem, ļauj gūt pilnīgu priekšstatu par tās mantisko stāvokli un deklarējamiem darījumiem"** persona aizpilda, ja tā uzskata par nepieciešamu sniegt papildu informāciju, kas personas ieskatā ļauj gūt pilnīgu priekšstatu par personas mantisko stāvokli (veidu, daudzumu, īpašām pazīmēm) un deklarējamiem darījumiem.

23.piemērs

Persona ir noslēgusi rokasnaudas līgumu 40 000 euro apmērā, kas saistīts ar nekustamā īpašuma iegādi 100 700 euro apmērā. Šādu informāciju persona norāda mantiskā stāvokļa deklarācijas 15.punktā.

Pielikums "Saistošie normatīvie akti"

[Fizisko personu mantiskā stāvokļa un nedeklarēto ienākumu deklarēšanas likums.](#)

[Likums "Par nodokļiem un nodevām".](#)

[Finanšu instrumentu tirgus likums.](#)

[Likums "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli".](#)

[Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas likums.](#)

Valsts ieņēmumu dienests

Materiāls sagatavots: 03.01.2016.

Materiāls pēdējo reizi aktualizēts: 09.12.2022.

Atsauksmes par materiāla kvalitāti vai priekšlikumus tā uzlabojumiem priecāsimies saņemt [Elektroniskās deklarēšanas sistēmas](#) sadaļā "Sarakste ar VID"